

Vaksinimi popullatës kritike

2021-2025

Vaksinimi i popullatës kritike

2021 - 2025

A. Analiza e programit të vaksinimit në Shqipëri deri në 2025

B. Kuadri rregullator i Programit

C. Vlerësimi i alokimeve buxhetore dhe Kostove Direkte dhe Indirekte

D. Vlerësimi për ndikimin afatgjatë në stabilitetin ekonomik e financiar, social dhe qëndrueshmërinë

E. Vlerësimi mbi vaksinimin e popullsisë kritike dhe aspektet buxhetore dhe administrative

F. Vlerësimi i përgjegjshmërisë dhe kontratës së realizuar me votuesit në aspektin buxhetor, fiskal dhe ekonomik

Vlerësimi i përmbushjes së programit

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe eficaenca e menaxhimit të kostove:
1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:
1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

[Polifakt.al](#) ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të përcaktuara.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

[Polifakt.al](#) gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

[FISKALISTI](#)

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

[ALTAX - POLIFAKT](#)

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

[ALTAX](#)

Communicate through social media addresses

[ALTAX](#)

Watch our informative and educational videos

[ALTAX.AL](#)

Read and download unique analyses and studies

[POLIFAKT.AL](#)

Look at how many political promises have been kept.

[App Store](#)
[Google Play](#)

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Vaksinimi i popullatës kritike

Premtimi qeveritar dhe zbatimi i deritanishëm

- **Premtimi.** Vaksinimi i grupeve kritike deri në shtator 2021 ishte një objektiv ambicioz i qeverisë shqiptare.
- **Synimi.**
  - Mbrojtja e personave mbi 60 vjeç dhe individëve me sëmundje bashkëshoqëruese.
  - Ulja e përhapjes së COVID-19 dhe ndikimeve socio-ekonomike të pandemisë.
- **Rezultatet.** Realizimi i strategjisë synonte përmirësimin e shëndetit publik dhe reduktimin e pasojave të pandemisë në shoqëri.

Vaksinimi i popullatës kritike

A. Analiza e Programit të Vaksinimit në Shqipëri deri në 2025

1. Premtimi Qeveritar dhe Zbatimi i Deritanishëm

Premtimi për vaksinimin e grupeve kritike brenda shtatorit 2021 ishte një nismë ambicioze e qeverisë shqiptare. Kjo strategji synonte:

- Mbrojtjen e personave mbi 60 vjeç dhe individëve me sëmundje bashkëshoqëruese.
- Uljen e përhapjes së COVID-19 dhe të ndikimeve socio-ekonomike të pandemisë.

2. Konteksti dhe faktorët ndikues

Për të vlerësuar ecurinë e programit, analizohen pesë kontekste kryesore:

a. Konteksti Politik

- Zbatimi i programit reflekton një angazhim të qeverisë ndaj qytetarëve dhe ka kontribuar në rritjen e besimit të strukturat shtetërore. Megjithatë, është e rëndësishme të analizohet nëse ka pasur ndikime politike ose vonesa të shkaktuara nga presionet administrative.
- Përfshirja e organizatave si OBSH dhe BE ka përmirësuar furnizimin me vakcina dhe procesin e vaksinimit. Ky partneritet mbetet kyç për suksesin afatgjatë.
- Ndërsa vaksinimi është promovuar si arritje qeveritare, është e nevojshme të shihet nëse komunikimi ka arritur të zvogëlojë skepticizmin publik ndaj vaksinave.

b. Konteksti Social

- Programi ka qenë një hap i rëndësishëm drejt kthimit në normalitet. Megjithatë, ndikimi i vaksinimit mbi grupet vulnerabël duhet analizuar më tej, duke përfshirë të dhëna mbi uljen e shtrimeve në spitale dhe vdekjeve.
- Nëse strategjitë e ndërgjegjësimit kanë qenë efektive për të rritur pranimin e vaksinave mbetet një çështje për t'u adresuar.
- Nëse ka pasur barazi në shpërndarjen e vaksinave midis zonave urbane dhe rurale, është një pikë kyçe për vlerësim.

c. Konteksti Ekonomik

- Investimet në vaksinim janë të konsiderueshme, por është e rëndësishme të matet kthimi ekonomik dhe përfitimet afatgjata, si ulja e kostove të trajtimeve spitalore dhe rikuperimi i aktivitetit ekonomik.
- Pandemia ka imponuar prioritizimin e shpenzimeve për shëndetësinë, duke kufizuar fonde për sektorë të tjerë. Një vlerësim i ndikimit të këtij prioriteti është i nevojshëm.

- Sektori privat ka pasur ndikime të ndryshme nga pandemia. Kontributi i vaksinimit në ringjalljen e këtyre sektorëve duhet analizuar.

d. Konteksti Buxhetor

- Buxheti i shëndetësisë ka qenë nën presion për të përmbushur nevojat e vaksinimit. Një analizë e shpërndarjes së këtyre fondeve është jetike për të kuptuar nëse ato janë menaxhuar me efikasitet.
- Përpjekjet për të ndarë burime nga sektorët e tjerë mund të kenë krijuar boshllëqe në fusha të rëndësishme, si arsimit dhe infrastruktura.

e. Konteksti Ndërkombëtar

- Mbështetja ndërkombëtare ka qenë e domosdoshme për sigurimin e vaksinave. Analiza duhet të përfshijë rolin e këtyre partnerëve në trajtimin e sfidave logjistike dhe furnizimit.
- Ndërsa ndihma ndërkombëtare është thelbësore, Shqipëria duhet të shqyrtojë kapacitetet e saj për të krijuar rezerva të qëndrueshme për emergjenca të ardhshme.

3. Sfidat

Sfidat kryesore ishin:

- Skepticizmi publik dhe keqinformimi mbi vaksinat.
- Barazia në shpërndarjen e vaksinave në zona të largëta.
- Presionet buxhetore që ndikojnë sektorët e tjerë.

Ecuria e programit të vaksinimit deri në 2025 varet nga aftësia e qeverisë për të trajtuar sfidat e mësipërme, duke përfituar nga mbështetja ndërkombëtare dhe duke garantuar përdorimin efikas të burimeve vendore. Strategjia për vaksinimin duhet të jetë një mësim për reagimin ndaj krizave të ardhshme shëndetësore.

B. Kuadri rregullator i Programit

Për të analizuar kuadrin rregullator dhe përputhjen e tij me strategjinë dhe politikën e sektorit të shëndetësisë në Shqipëri, mund të shqyrtojmë informacionet e disponueshme nga burimet e fundit.

Strategjia dhe Politikën deri në 2025

Politikat prioritare për [sektorin e shëndetësisë](#) në vitin 2025 përfshijnë:

- **Rimbursimi i barnave.** Mbështetje për mbi 400 mijë qytetarë për rimbursimin e barnave falas, me një financim prej 12.6 miliardë lekësh.
- **Kontrolli mjekësor bazë.** Programi i kontrollit mjekësor bazë për qytetarët 35-70 vjeç, nga i cili do të përfitojnë analiza dhe kontrole periodike falas mbi 492 mijë qytetarë në vit.
- **Programi kombëtar i vaksinimit.** Programet e mbrojtjes së shëndetit publik, nëpërmjet programit kombëtar të vaksinimit, nga i cili do të përfitojnë mbi 190 mijë fëmijë dhe 250 mijë qytetarë.

1. Konteksti Politik dhe Strategjik

[Programi Qeverisës 2021-2025](#). Ky program synon rimëkëmbjen dhe modernizimin e Shqipërisë pas pandemisë, me fokus në shëndetin publik dhe mirëqenien e qytetarëve. Një nga objektivat kryesore është vaksinimi i popullatës kritike për të siguruar një rimëkëmbje të qëndrueshme.

[Plani Kombëtar për Integrimin Evropian \(PKIE\) 2022-2024](#). Ky plan përfshin masa ligjore dhe zbatuese që synojnë përafrimin gradual të legjislacionit shqiptar me acquis e Bashkimit Evropian, duke përfshirë aspekte të shëndetit publik dhe menaxhimit të krizave shëndetësore.

2. Dokumente dhe Aktet Ligjore përkatëse.

[Vendime të Këshillit të Ministrave \(VKM\)](#). Në periudhën 2021-2024, janë miratuar disa VKM për menaxhimin e pandemisë dhe vaksinimin e popullatës, përfshirë kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve dhe alokimet buxhetore për shëndetësinë.

Urdhëra të Ministrisë të Shëndetësisë. Janë lëshuar urdhëra për organizimin e procesit të vaksinimit, përfshirë procedurat për regjistrimin dhe administrimin e vaksinave, si dhe për trajnimin e personelit shëndetësor.

Përputhja e Kuadrit Rregullator me Strategjinë dhe Politikat

Rritja e buxhetit për sektorin e shëndetësisë dhe alokimi i fondeve për programet e rimbursimit të barnave, kontrollit mjekësor bazë dhe vaksinimit tregojnë një përputhje të qartë midis kuadrit rregullator dhe strategjisë së shëndetësisë deri në vitin 2025. Këto masa synojnë përmirësimin e shërbimeve shëndetësore dhe rritjen e aksesit të qytetarëve në kujdesin shëndetësor, duke reflektuar angazhimin e qeverisë për të adresuar nevojat shëndetësore të popullatës.

Në përfundim, bazuar në informacionet e disponueshme, kuadri rregullator dhe politikat e sektorit të shëndetësisë në Shqipëri deri në vitin 2025 janë në harmoni, duke synuar përmirësimin e infrastrukturës shëndetësore, rritjen e cilësisë së shërbimeve dhe sigurimin e aksesit të barabartë për të gjithë qytetarët.

C. Vlerësimi i alokimeve buxhetore dhe Kostove Direkte dhe Indirekte

1. Tendencat Fiskale dhe performanca

Shqipëria ka pasur një histori të alokimeve të kufizuara për sektorin shëndetësor, një nga sektorët më të prekur nga pandemi. Përpara pandemisë, shpenzimet për shëndetësinë ishin relativisht të ulëta në raport me PBB-në, duke renditur Shqipërinë ndër vendet me alokimet më të ulëta për sektorin shëndetësor në Europë (të dhënat nga Banka Botërore dhe OBSH). Kjo ka pasur ndikim në kapacitetet e përgjithshme të sistemit shëndetësor për të përballuar ngarkesat e mëdha siç ishte pandemia e COVID-19. Megjithatë, gjatë periudhës së pandemisë, qeveria ka rritur ndjeshëm shpenzimet për të përballuar krizën shëndetësore, duke alokuar fonde për vaksinat dhe masat mbrojtëse, si dhe për rritjen e kapaciteteve të spitaleve dhe qendrave shëndetësore.

Në vitin 2021, Shqipëria alokoi 4.1% të PBB-së për sektorin shëndetësor, një rritje krahasuar me 3.5% që ishte në vitin 2019 (Burim: Raporti i Bankës Botërore, 2022).

Performanca e Sektorëve Shëndetësorë. Para pandemisë, sektorët shëndetësorë kanë pasur performancë të kufizuar në disa aspekte. Kjo ka përfshirë ndër të tjera:

- Infrastruktura e kufizuar e spitaleve dhe qendrave shëndetësore.
- Mungesa e pajisjeve moderne dhe trajnimi i personelit.
- Shërbimet shëndetësore për qytetarët në zonat rurale kanë qenë të kufizuara, çka ka ndikuar negativisht në aksesin dhe cilësinë e kujdesit shëndetësor.

Gjatë periudhës së pandemisë, performanca ka pësuar një përmirësim të dukshëm për shkak të alokimit të fondeve për shëndetësinë, por kjo ka qenë një periudhë e mbushur me sfida.

Raportet e OBSH-së kanë theksuar se Shqipëria ka pasur vështirësi të menaxhojë masat për mbrojtjen e qytetarëve në periudhën e pandemisë për shkak të kufizimeve infrastrukturore dhe burimeve të limituara.

2. Kostot Direkte dhe Indirekte të Zbatimit të Premtimit

Për të vlerësuar kostot direkte dhe indirekte të vaksinave COVID-19 për Shqipërinë, do të përdorim të dhëna dhe fakte të mbledhura gjatë pandemisë deri në vitin 2025. Ky vlerësim do të përfshijë informacion për shpenzimet e qeverisë shqiptare për vaksinat, ndikimet ekonomike dhe përfitimet nga vaksinimi, si dhe shpenzimet e tjera indirekte që janë shkaktuar nga pandemia.

1. Kostot Direkte për Shqipërinë

a. Kostot e Kërkimit dhe Zhvillimit (R&D)

Shqipëria ka kontribuar më pak në fazën e kërkimit dhe zhvillimit të vaksinave në krahasim me shtetet më të pasura, por ka mbështetur përpjekjet globale për zhvillimin dhe shpërndarjen e vaksinave. Si pjesë e **COVAX** dhe iniciativave të tjera ndërkombëtare, Shqipëria ka marrë vaksina të financuara nga këto programe.

b. Kostot e Prodhimit të Vaksinave

Numri i dozave të vaksinuara. Shqipëria ka marrë vaksina nga kompanitë si Pfizer-BioNTech, AstraZeneca, dhe Johnson & Johnson. Sipas të dhënave të Ministrisë së Shëndetësisë, deri në fund të vitit 2021, Shqipëria kishte administruar mbi **2.5 milionë doza** vaksine.

Kostoja e vaksinave. Kostoja për dozë vaksine ka variuar nga **\$5 deri në \$20** për dozë, në varësi të vaksinës. Kjo do të thotë që Shqipëria ka shpenzuar një shumë prej **\$12.5 - \$50 milionë** për vaksinat që kanë mbërritur deri tani.

c. Kostot e Shpërndarjes dhe Logjistikës

Shqipëria ka pasur nevojë për një sistem të avancuar logjistik për të administruar vaksinat, duke përfshirë ftohës për vaksinat që kërkojnë kushte të veçanta ruajtjeje. Kjo ka kërkuar investime për transport dhe ndihma mjekësore, që janë vlerësuar në **\$5-10 milionë** deri në vitin 2025 për të mbuluar kostot e shpërndarjes dhe logjistikës.

d. Kostot e Administratës dhe Injeksionit

Shpenzimet për administrimin e vaksinave, duke përfshirë pagat e mjekëve dhe infermierëve, janë konsideruar të jenë më të ulëta për Shqipërinë, por gjithsesi një pjesë e konsiderueshme e buxhetit shëndetësor është përdorur për këtë qëllim. Pritet që Shqipëria të ketë shpenzuar rreth **\$3-5 milionë** për administrimin e vaksinave.

e. Kostot e Fushatave Informuese

Fushatat për informimin e qytetarëve mbi rëndësinë e vaksinimit dhe përhapjen e informacionit rreth vaksinave janë mbështetur nga qeveria dhe organizata të tjera ndërkombëtare. Këto fushata kanë një kosto që mund të variojë, dhe për Shqipërinë, kostoja e këtyre fushatave mund të arrijë **\$1-2 milionë** deri në vitin 2025.

2. Kostot Indirekte për Shqipërinë

a. Kostot e Shëndetit Publik dhe Trajtimit të COVID-19

Trajtimi i pacientëve të prekur nga COVID-19. Shqipëria ka pasur një numër të konsiderueshëm pacientësh që kërkuan trajtim spitalor për COVID-19, sidomos gjatë valëve të para të pandemisë. Në vitin 2020 dhe 2021, raportimet sugjeruan që kostot për trajtimin e COVID-19 mund të kenë qenë të larta për shëndetin publik. Kjo mund të arrijë **\$30-50 milionë** për vitin 2020-2021, duke përfshirë shpenzimet për spitale dhe trajtime intensive.

b. Humbjet e Produktivitetit dhe Puna

Humbjet ekonomike. Shqipëria ka pasur një rënie të ekonomisë gjatë periudhës së pandemisë, me një tkurrje të PBB-së prej **-3.3%** në vitin 2020. Kjo ka sjellë humbje të konsiderueshme të produktivitetit, veçanërisht në sektorët e turizmit dhe industrisë. Këto humbje llogaritet se arritën një shumë të përgjithshme deri **2.9 miliardë Euro**, për shkak të bllokimit dhe pasojave ekonomike afatgjata.

c. Kostot për Shëndetin Mendor

Ndikimi i pandemisë në shëndetin mendor të popullsisë shqiptare ka qenë gjithashtu i dukshëm. Rritja e niveleve të ankthit dhe depresionit ka ndikuar në koston e shëndetit mendor. Kjo mund të shkaktojë një shtesë të konsiderueshme në kostot e kujdesit shëndetësor dhe mund të arrijë **50-100 milionë Euro** për periudhën 2022-2025, për trajtimin e problemeve të shëndetit mendor të shkaktuara nga pandemia.

d. Përmirësimi i Ekonomisë dhe Rikuperimi

Pasi vaksinat u shpërndanë masivisht, Shqipëria ka filluar të rikuperohet nga humbjet ekonomike. Vaksinimi i masës ka ndihmuar në rihapjen e sektorëve të rëndësishëm të ekonomisë, veçanërisht turizmin, një sektor kyç për Shqipërinë. Rikuperimi ekonomik erdhi me një rritje të PBB-së prej **8.97%** për vitin 2021, **4.83%** në 2022 dhe **3.94%** në 2023, që ndihmoi në kompensimin e humbjeve të mëparshme.

3. Përlllogaritja Totale për Shqipërinë deri në vitin 2025:

Kostot Direkte:

- Shpenzimet për vaksina: **12.5 - 50 milionë Euro**
- Shpenzimet për administrimin dhe logjistikën: **10 - 15 milionë Euro**
- Shpenzimet për fushatat informuese: **1-2 milionë Euro**
- **Kosto totale direkte: 23.5 - 67 milionë Euro**

Kostot Indirekte:

- Shpenzimet për trajtimin e COVID-19 dhe humbjet e produktivitetit: **30 - 50 milionë Euro** (shpenzimet e shëndetit dhe trajtimi i pacientëve)
- Shpenzimet për shëndetin mendor dhe ndikimet ekonomike: **\$2 - \$3 milionë Euro** (humbjet e produktivitetit dhe pasojat afatgjata)
- **Kosto totale indirekte: 32.03 - 53 milionë Euro**

Vaksinimi ka pasur një ndikim të rëndësishëm në përmirësimin e shëndetit publik dhe rikuperimin ekonomik, duke ndihmuar në uljen e numrit të viktimave dhe hospitalizimeve, si dhe në rikthimin në aktivitetet ekonomike të pasura.

3. Krahasimi i kostove me alokimet Buxhetore

Krahasimi i buxhetit të Shëndetësisë me Kostot e vaksinimit:

a. Viti 2020

- **Kostoja e vaksinave dhe trajtimit për COVID-19** për vitin 2020, që përfshinte vaksinat dhe masat emergjente shëndetësore, ishte pjesë e rritjes së buxhetit të shëndetësisë për 20%.
- **Pjesa e buxhetit të shëndetësisë për vaksinimin dhe COVID-19** ishte rreth **9.4 miliardë lekë** (20% e 47 miliardë lekëve), që përfaqëson një ngarkesë të konsiderueshme për buxhetin.

b. Viti 2021

- **Buxheti i shëndetësisë** u ul në **41-42 miliardë lekë**, por pjesa që shkoi për vaksinim dhe trajtimin e COVID-19 u bë e konsiderueshme, pasi Shqipëria vazhdonte me strategjitë e vaksinimit masiv dhe fushatat e edukimit.
- Vaksinimi dhe masat mbrojtëse morën një përqindje të lartë të këtij buxheti, veçanërisht në periudhën kur filloi shpërndarja masive e vaksinave.

c. Viti 2022 - 2024

- **Investimet për COVID-19** u rritën për të përfshirë jo vetëm vaksinat, por edhe përmirësimet e infrastrukturës dhe shërbimeve shëndetësore të përgjithshme. Gjatë këtyre viteve, buxheti për shëndetësinë rriti alokimet për trajtimin e sëmundjeve kronike dhe për investimet në spitalet rajonale, duke bërë që shpenzimet për COVID-19 të jenë më të ndara dhe të diversifikuara.

d. Viti 2025:

Buxheti i shëndetësisë është parashikuar të arrijë **70 miliardë lekë** (pjesa e shëndetësisë), me një pjesë të madhe që do të dedikohet për shëndetin mendor dhe trajtimin e sëmundjeve kronike. Edhe pse pandemia COVID-19 mund të ketë një ndikim të zbehtë në vitin 2025, kujdesi për pasojat afatgjata të pandemisë, përfshirë shëndetin mendor, do të vazhdojë të mbetet një prioritet i rëndësishëm.

Kostot për vaksinat COVID-19 dhe administrimin e tyre janë një ngarkesë e konsiderueshme për buxhetin e shëndetësisë, veçanërisht për vitet e para të pandemisë (2020-2021).

Buxheti i shëndetësisë ka pësuar rritje të vazhdueshme për të përballuar pasojat e pandemisë, duke përfshirë përmirësimin e infrastrukturës dhe investimet në trajtimin e sëmundjeve kronike, ndërsa pjesa e buxhetit për vaksinimin ka zënë një pjesë të konsiderueshme të alokimeve në vitet e para të pandemisë.

Megjithatë, investimet e mëtejshme për shëndetin mendor dhe trajtimin afatgjatë të pasojave të pandemisë priten të mbeten një prioritet për Shqipërinë deri në vitin 2025.

5. Rreziqet dhe Mundësitë

Rreziqet

Shumë shtete hasën në vonesa të furnizimit me vakcina, gjë që krijoi probleme në realizimin e objektivave të vaksinimit.

Kapacitetet e kufizuara mund të kenë dëmtuar sistemin shëndetësor, veçanërisht kur burimet u bëne të shtrenjta dhe të kufizuara.

Mundësitë:

Suksesi në vaksinim ka ndihmuar në rikuperimin e shëndetit publik dhe të nxjerrë Shqipërinë si një destinacion turistik të sigurt, veçanërisht për turizmin shëndetësor.

Kjo mund të ketë rritur besimin në sistemin shëndetësor dhe të kontribuoni në mirëqenien e përgjithshme të qytetarëve.

Realizimi i premtimit për vaksinimin dhe përmirësimin e shëndetit publik kërkon alokime të konsiderueshme buxhetore dhe investime në infrastrukturë. Ky proces mund të ketë ndikime pozitive në stabilitetin social dhe shëndetësor, por kërkon menaxhim të kujdesshëm të burimeve dhe koordinim me partnerë ndërkombëtarë.

D. Vlerësimi për ndikimin afatgjatë në stabilitetin ekonomik e financiar, social dhe qëndrueshmërinë

1. Ndikimi Afatgjatë në Stabilitetin Ekonomik dhe Financiar

Realizimi i premtimit për vaksinimin e popullatës dhe menaxhimi i krizës shëndetësore ka ndikim të drejtpërdrejtë në stabilitetin ekonomik dhe financiar të një shteti. Shëndeti i popullsisë është një nga faktorët kryesorë për mbajtjen e fuqisë punëtore të gatshme për të kontribuar në ekonominë kombëtare, dhe vaksinimi ka ndihmuar në parandalimin e një pasivizimi masiv të forcës punëtore për shkak të sëmundjeve të rënda nga COVID-19.

Sipas të dhënave të FMN-së dhe Bankës Botërore, shumë shtete kanë përjetuar rënie të PBB-së dhe rritje të borxhit publik si rezultat i pandemisë dhe masave të shtrënguara të shëndetësisë. Shqipëria ka shmangur një rënie të thellë të PBB-së falë masave për vaksinat dhe rikthimit gradual në aktivitetin ekonomik.

Vaksinimi ka kontribuar në mbajtjen e aktivitetit ekonomik në nivele të qëndrueshme duke shmangur rritjen e shpenzimeve për trajtimin e pacientëve të prekur rëndë nga COVID-19 dhe duke lejuar rimëkëmbjen e sektorëve të tjerë ekonomikë. Për shembull, turizmi, një nga sektorët kryesorë për Shqipërinë, ka mundur të rifillojë më shpejt falë masave të vaksinimit dhe sigurisë publike.

2. Ndikimi Afatgjatë në Stabilitetin Social

Premtimi për vaksinimin ka një ndikim të rëndësishëm në stabilitetin social, pasi një shoqëri e shëndetshme është thelbësore për mirëqenien e përgjithshme të popullatës. Vaksinimi masiv ka ulur frikën dhe pasigurinë që ka shkaktuar pandemia, duke kontribuar në rritjen e besimit të qytetarëve te qeveria dhe autoritetet shëndetësore.

Shumë shtete kanë pësuar rritje të tensioneve sociale si pasojë e pasigurisë shëndetësore dhe pasojave ekonomike të pandemisë. Në Shqipëri, masat e vaksinimit janë shpallur si një sukses i dukshëm për uljen e tensioneve sociale dhe përmirësimin e gjendjes psikologjike të popullsisë.

Përmirësimi i stabilitetit social mund të shihet gjithashtu në uljen e përhapjes së dezinformacionit dhe rritjen e besimit në autoritetet shëndetësore. Një faktor tjetër është mundësia e rritjes së nivelit të edukimit shëndetësor, që do të mundësojë një popullatë më të ndërgjegjshme për nevojën e vaksinimit dhe kujdesit për shëndetin.

Sipas një studimi të bërë nga Qendra për Studime Sociale, pas masave të vaksinimit, Shqipëria ka parë një rritje të besimit të qytetarëve në sistemin shëndetësor dhe në qeverisje.

E. Vlerësimi mbi vaksinimin e popullsisë kritike dhe aspektet buxhetore dhe administrative

1. Përmbushja e Premtimit të Vaksinimit të Popullsisë Kritike:

Arritjet Sasiore. Në përputhje me premtimin, Shqipëria ka vaksinuar një përqindje të konsiderueshme të popullsisë kritike deri në shtator 2021, përfshirë individët mbi 60 vjeç dhe ata me sëmundje bashkëshoqëruese. Për të marrë një pasqyrë më të qartë dhe të azhurnuar, duhet të konsultoheni me raportet e fundit të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale.

Përafrimi me Zotimet Financiare. Alokimet buxhetore të parashikuara në Planin Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2021-2027 janë përdorur për vaksinimin dhe përmirësimin e infrastrukturës shëndetësore. Vlerësimi i përmbushjes së këtyre alokimeve kërkon shqyrtimin e raporteve të auditimit dhe monitorimit të shpenzimeve publike.

Angazhimi për përfundimin brenda shtator 2021

Në fillim të pandemisë COVID-19, qeveritë e shumicës së shteteve, përfshirë Shqipërinë, kanë krijuar plane dhe angazhime të qarta për vaksinimin e popullatës. Pjesë e këtyre planeve ishte gjithashtu vaksinimi i popullsisë më të rrezikuar, siç janë të moshuarit dhe individët me sëmundje bashkëshoqëruese. Vaksinimi i këtyre grupeve ishte i parashikuar të përfundonte brenda periudhës së verës, konkretisht brenda shtatorit 2021, për të minimizuar ndikimin e mundshëm të pandemisë gjatë dimrit dhe për të ulur ngarkesën mbi sistemin shëndetësor.

2. Faktori i Furnizimit me Vaksina dhe Disa Vonesa

Furnizimi i Vaksinave. Sipas të dhënave të periudhës 2021, Shqipëria dhe shumë shtete të tjera kanë pasur vështirësi me furnizimin me vaksina të mjaftueshme për të mbuluar grupet më të rrezikuara të popullsisë brenda afatit të parashikuar. Vaksinat filluan të vijnë në muajin mars 2021, dhe shpërndarja e tyre nëpërmjet COVAX dhe kontratave dypalëshe ishte një proces i ngadalshëm që ndikoi në kohëzgjatjen e vaksinimit. Kjo ka ndikuar që afati për të përfunduar vaksinimin brenda shtatorit 2021 të mos mund të përmbushej në disa raste.

Organizimi i Shpërndarjes. Vaksinimi i popullsisë kritike kërkoj një organizim të mirëfilltë logjistik. Vaksinat u shpërndanë fillimisht për mjekët, personelin shëndetësor dhe më pas për të moshuarit dhe ata me sëmundje bashkëshoqëruese. Shpërndarja e vaksinave në rajonet më të largëta të vendit, ku ndihma shëndetësore ishte më e kufizuar, u bë një sfidë e mëtejshme për të përmbushur afatet kohore.

3. Përparësitë dhe Grumbullimi i Popullsisë Kritike

Përparësi për Personat mbi 60 Vjeç dhe Ata me Sëmundje Bashkëshoqëruese. Vaksinimi i këtyre grupeve, për shkak të rrezikut të lartë të sëmundjes dhe komplikacioneve shëndetësore, ishte një përparësi për qeverinë. Megjithatë, procesi nuk ka qenë gjithmonë i shpejtë për shkak të ngarkesës që kanë pasur shërbimet shëndetësore dhe kërkesat për vaksinim të larta. Personat që i përkisnin këtyre grupeve ishin shpesh më të ndjeshëm ndaj vështirësive për të arritur qendrat e vaksinimit, veçanërisht në zonat rurale.

Niveli i Vaksinimit deri në Shtator 2021. Gjatë periudhës korrik-shtator 2021, Shqipëria kishte arritur të vaksinojë mbi 60% të popullsisë adulte me dozën e parë të vaksinës dhe mbi 40% me të dyja dozat. Megjithatë, nuk është arritur të përfundojë plotësisht vaksinimi i grupit të të moshuarve dhe atyre me sëmundje bashkëshoqëruese brenda afatit të parashikuar, edhe pse ky grup pati përparësi në shpërndarjen e vaksinave.

4. Përfundimi i Vaksinimit dhe Efektet e Pandemisë

Vonesa e Përfundimit të Vaksinimit. Nga ana tjetër, procesi i vaksinimit ka vazhduar edhe pas shtatorit 2021. Shumë individë të grupeve më vulnerabël kanë marrë doza të dytë pas shtatorit 2021, dhe vaksinimi reforcues ka filluar në vitin 2022 për të mbajtur imunitetin në nivele të larta.

Ndikimi i Pandemisë dhe Efektet në Shëndetin Publik. Megjithatë, përpjekjet e vaksinimit kanë ndihmuar për të kontrolluar më mirë valët e pandemisë dhe për të reduktuar pasojat

shëndetësore dhe ekonomike të saj, duke lejuar që në vitin 2022 dhe më pas, sistemi shëndetësor të menaxhonte më mirë situatën.

5. Vlerësimi i Përgjegjshmërisë dhe Përshtatja me Afatet:

Përgjegjshmëria e Qeverisë. Angazhimi i qeverisë për të përfunduar vaksinimin brenda shtatorit 2021 ishte ambicioz dhe ndihmoi në krijimin e një presioni pozitiv për përsheptimin e procesit të vaksinimit. Megjithatë, faktorë të tjerë, si çështjet e furnizimit dhe organizimi i vaksinimit, ndihmuan që ky afat të zgjatej në disa raste, duke pasur nevojë për disa muaj të tjerë për përfundimin e vaksinimit të grupeve të rrezikuara.

Afati dhe Realiteti i Vaksinimit. Pavarësisht që afati përfundimtar për vaksinimin e popullsisë kritike, mbi 60 vjeç dhe ata me sëmundje bashkëshoqëruese, ishte shtator 2021, realizimi i tij nuk u përmbush plotësisht për të gjithë, për shkak të faktorëve të jashtëm dhe logjistikë. Megjithatë, në përgjithësi, procesi i vaksinimit u zhvillua me sukses dhe kontribuoi në një përmirësim të situatës shëndetësore në vitet pas pandemisë.

Në përmbledhje, vaksinimi i popullsisë kritike dhe përfshirja e grupeve të rrezikuara në procesin e vaksinimit ishte një prioritet i qeverisë, i cili është realizuar në masë të madhe pas shtatorit 2021, edhe pse afatet e parashikuara nuk janë mbajtur gjithmonë për shkak të faktorëve të ndryshëm. Megjithatë, procesi i vaksinimit ka kontribuar në uljen e rrezikut të pasojave shëndetësore dhe ka lejuar rikuperimin e ekonomisë dhe shëndetit publik në periudhën pas pandemisë.

6. Cilësia e Zbatimit të Vaksinimit

Për të vlerësuar cilësinë e vaksinimit, është e nevojshme të shqyrtohen indikatorët si numri i individëve të vaksinuar, reagimet adverse dhe menaxhimi i tyre, si dhe mbulimi i grupeve të rrezikuara. Raportet e Ministrisë së Shëndetësisë dhe organizatave ndërkombëtare mund të ofrojnë informacion të vlefshëm mbi këtë aspekt.

7. Rreziqet dhe Mundësitë

Rreziqet

Vonesa në Furnizimin me Vaksina. Vonesa në prodhimin dhe shpërndarjen ndërkombëtare të vaksinave ka ndikuar negativisht në përmbushjen e objektivave të vaksinimit.

Mungesa e Besueshmërisë. Skepticizmi ndaj vaksinave ka qenë një sfidë për arritjen e synimeve të vaksinimit.

Ngarkesa e Sistemit Shëndetësor Pavarësisht përpjekjeve, periudhat e ngarkesave të larta kanë vështirësuar menaxhimin e fluksit të vaksinimeve dhe shërbimeve shëndetësore.

Mundësitë

Bashkëpunimi Ndërkombëtar. Shqipëria mund të përfitojë nga mbështetje ndërkombëtare për të rritur kapacitetin e sistemit shëndetësor dhe për të përmirësuar menaxhimin e pandemive të ardhshme.

Stabiliteti dhe Rimëkëmbja Ekonomike. Përfundimi i vaksinimit mund të kontribuoni në rimëkëmbjen ekonomike dhe rritjen e investimeve në sektorë të tjerë të rëndësishëm, si infrastruktura dhe turizmi.

Vaksinimi i popullsisë kritike deri në shtator 2021 ka hasur në sfida të konsiderueshme si vonesat në furnizimin me vaksina dhe vështirësitë administrative. Megjithatë, rezultatet pozitive janë arritur për mbrojtjen e grupeve të rrezikuara.

Në përfundim, realizimi në masë të madhe i këtij premtimi ka një ndikim të rëndësishëm në shëndetin publik, stabilitetin social dhe ekonominë e Shqipërisë, duke forcuar kapacitetet e institucioneve shëndetësore dhe administratës publike për menaxhimin e krizave të ardhshme.

F. Vlerësimi i përgjegjshmërisë dhe kontratës së realizuar me votuesit në aspektin buxhetor, fiskal dhe ekonomik

Vlerësimi i përgjegjshmërisë dhe kontratës së realizuar me votuesit në aspektin buxhetor, fiskal dhe ekonomik lidhur me programin e vaksinimit të popullsisë kritike gjatë dhe pas pandemisë mund të analizohet në disa drejtime kyçe, duke përdorur të dhëna dhe fakte deri në vitin 2025.

1. Programi i Vaksinimit dhe Prioritetet e Pushtetit.

Shqipëria, si shumë shtete të tjera, ka angazhuar burime të konsiderueshme financiare për të siguruar vaksinimin masiv të popullsisë kundër COVID-19, duke përfshirë furnizimin me vaksina dhe mbështetje për strukturat shëndetësore për të administruar ato. Qeveria ka përdorur fondet ndërkombëtare, si dhe burime nga buxheti i shtetit për këtë program. Për shembull, buxheti i vitit 2021 parashikonte alokime për shpenzime të drejtpërdrejta në shëndetësi dhe vaksinim për rreth 15 milionë euro.

Në vitin 2021 dhe 2022, shpenzimet për shëndetësinë janë rritur ndjeshëm për të përballuar situatën e pandemisë, duke përfshirë vaksinat dhe shpërndarjen e tyre, si dhe përgatitjen e qendrave të vaksinimit dhe trajnimin e personelit mjekësor.

Vaksinimi i popullsisë kritike, përfshirë grupet e rrezikuara (pleq, persona me sëmundje kronike, punonjës shëndetësorë, etj.), ishte një prioritet i qeverisë, duke marrë parasysh rëndësinë e kësaj kategorie në procesin e kontrollit të pandemisë dhe minimizimit të pasojave shëndetësore.

2. Shpërndarja e efekteve në Rajonet dhe shtresat e popullsisë.

Përparësi në Rajone dhe Popullsi Kritike. Vaksinimi u fokusua më shumë në rajonet më të prekura dhe tek grupet e popullsisë më vulnerabël, duke i dhënë prioritet fshatrave dhe qyteteve me densitet më të lartë të rasteve të COVID-19. Shpërndarja e vaksinave ishte e organizuar duke përfshirë një rrjet të gjerë qendrash shëndetësore dhe ekipesh mobile, të cilat udhëtuan deri në zonat më të largëta për të siguruar mbulimin e plotë të popullsisë.

Pjesëmarrja e Grupeve Vulnerabël dhe Efektet Ekonomike. Kjo shpërndarje e vaksinës ka pasur një efekt të drejtpërdrejtë në mbrojtjen e shëndetit të shtresave më të rrezikuara, duke përfshirë ata që janë të punësuar në sektorë si shëndetësia, arsimit dhe transporti, ku janë hasur gjithashtu ndikime negative ekonomike për shkak të mundësive të kufizuara për të punuar gjatë periudhës pandemike.

3. Ndikimi Ekonomik i Vaksinimit.

Mbështetje për Ekonominë. Vaksinimi ka pasur ndikim të drejtpërdrejtë në rigjallërimin e aktivitetit ekonomik, sidomos në sektorët ku ndërprerjet e shkaktuara nga pandemia kishin shkaktuar humbje të mëdha, si turizmi, transporti dhe shërbimet. Pas vaksinimit të popullsisë, ka pasur një rritje të kërkesës për shërbime dhe mallra, duke stimuluar rikthimin në normalitet të ekonomisë.

Vaksinimi dhe Sektori i Punës. Vaksinimi i grupeve të popullsisë që janë të angazhuar në industri kyçe si shëndetësia, arsimimi dhe shërbimet ka mundësuar hapjen e sektorëve të tjerë të ekonomisë, duke ulur pasojat ekonomike që pandemia kishte lënë, duke favorizuar sektorin privat dhe rritjen e investimeve.

4. Vlerësimi i Përgjegjshmërisë dhe Kontratës me Votuesit.

Përgjegjshmëria ndaj Votuesve. Qeveria ka mbajtur një angazhim të qartë për vaksinimin dhe mbrojtjen e shëndetit të popullsisë. Ky angazhim është një element kyç i kontratës së realizuar me votuesit, pasi ka ofruar siguri dhe mbrojtje për qytetarët në një periudhë të pasigurt dhe të pasur me pasiguri shëndetësore.

Përmbushja e Premtimeve dhe Efektet për Popullsinë. Vaksinimi i një pjese të madhe të popullsisë kritike dhe shpërndarja e vaksinës në të gjithë rajonet e Shqipërisë janë prova e përpjekjeve për të përmbushur angazhimet e qeverisë për mbrojtjen e shëndetit të qytetarëve dhe stabilitetin ekonomik.

Fakte dhe të dhëna deri në vitin 2025.

Vaksinimi i Popullsisë. Nga viti 2021 deri në 2023, mbi 3 milionë vaksina janë administruar në Shqipëri, duke përfshirë doza të para, të dyta dhe reforcuere për grupet kryesore të popullsisë.

Rikuperimi Ekonomik. Sipas statistikave të Bankës së Shqipërisë, rritja ekonomike për vitin 2021 ishte 5.6%, duke treguar se programi i vaksinimit ka kontribuar në rikuperimin ekonomik, me sektorët e turizmit dhe transportit që kanë pësuar një rritje të ndjeshme.

Ndikimi i Vaksinimit në Shëndetësi. Vaksinimi ka ndihmuar në reduktimin e shtrimeve në spitale dhe vdekjeve për shkak të COVID-19, duke mbajtur të kontrolluar më mirë situatën shëndetësore dhe duke mundësuar zhvillimin e sektorëve të tjerë.

Vaksinimi i popullsisë kritike ka pasur një ndikim të drejtpërdrejtë në përmbushjen e kontratës qeveritare me votuesit, duke u përpjekur të mbrojë shëndetin e qytetarëve dhe të stimulojë ekonominë. Ky angazhim ka sjellë rezultate pozitive në shëndetësi, ekonomi dhe zhvillim rajonal, duke siguruar një rikuperim të shpejtë dhe të qëndrueshëm pas pandemisë.

Përmbushje e konsiderueshme e objektivave, por ka nevojë për shpërndarje në gjithë territorin

Për të bërë një vlerësim të përmbushjes së programit për vaksinimin e popullsisë kritike, personave mbi 60 vjeç dhe atyre me sëmundje bashkëshoqëruese, përdorem disa elemente kyçe të vlerësuar gjatë komunikimit dhe të përlllogarisim përqindjet për secilin nga këto elemente.

Përçindjet e përmbushjes për çdo element të programit janë të mira, por mund të përmirësohen më tej me **përpyjekje të mëtijshme për përfshirjen e të gjithë individëve në të gjitha rajonet**, dhe me **nxitjen e besimit të popullsisë** për të kaluar barrierat që kanë mbetur. Në tërësi, mund të thuhet se programi ka qenë i suksesshëm në **përmirësimin e shëndetit publik dhe ruajtjen e stabilitetit ekonomik** pas krizës së pandemisë.

1. Përmbushja e Objektivit të Vaksinimit për Popullatën Kritike (Personat mbi 60 vjeç dhe ata me sëmundje bashkëshoqëruese)

Elementet kyçe:

- Përparësia e vaksinimit për këto grupe.
- Pjesëmarrja e personave të grupit të rrezikuar.
- Vaksinimi i plotë (dy doza + reforcuese).

Vlerësimi:

- **Vaksinimi i personave mbi 60 vjeç:** Deri në shtator 2021, Shqipëria arriti të vaksinonjë mbi 60% të të moshuarve, duke iu ofruar prioritet në procesin e vaksinimit. Kjo ka qenë një pjesë e madhe e suksesit në vaksinim.
  - **Përçindje përmbushje:** 60%-70% të popullsisë të vaksinuar deri në shtator 2021.
- **Vaksinimi i personave me sëmundje bashkëshoqëruese:** Ky grup ka marrë përparësi pas individëve mbi 60 vjeç. Megjithatë, vështirësitë në shpërndarjen e vaksinave dhe logjistikën kanë bërë që përmbushja të vonohet në disa rajone, veçanërisht në zonat rurale.
  - **Përçindje përmbushje:** 55%-65% deri në shtator 2021.

Përfundim për këtë element: Vaksinimi i këtyre grupeve kritike ishte arritur në masë të madhe deri në fund të vitit 2021, por me vonesa të ndjeshme për disa grupe të caktuara, veçanërisht në zonat më të largëta.

2. Furnizimi dhe Disponueshmëria e Vaksinave

Elementet kyçe:

- Arritja e furnizimit me vakcina të mjaftueshme dhe shpërndarja e tyre nëpërmjet rrugëve të ndryshme.
- Kualiteti dhe sasia e vaksinave të mbërritura.

Vlerësimi:

- **Furnizimi me vakcina:** Shqipëria, si shumë shtete të tjera, ka pasur probleme me furnizimin në fillim të periudhës. Megjithatë, nga prilli deri në qershor 2021, qeveria siguroi vakcina nga burime të ndryshme, duke përdorur COVAX, kontratat bilaterale dhe ndihmën ndërkombëtare.
  - **Përqindje përmbushje:** 80%-90% e nevojave për vakcina ishin siguruar deri në fund të qershorit 2021.

Përfundim për këtë element: Vaksinimi ka pasur një furnizim të mjaftueshëm deri në 2021, duke mundësuar realizimin e objektivave të vaksinimit për grupe të rrezikuara, megjithatë vonesat për një periudhë të shkurtër ishin evidente.

3. Shpërndarja dhe Pjesëmarrja në Rajonet e Vëndit

Elementet kyçe:

- Shpërndarja e vaksinave në rajonet më të largëta dhe qasja për popullatën rurale.
- Përfshirja e individëve në grupet më vulnerabël nga të gjitha rajonet.

Vlerësimi:

- **Rajonet rurale dhe të largëta:** Pjesëmarrja e individëve në këto rajone ka qenë më e ulët për shkak të vështirësive në logjistikë dhe mungesës së qendrave të vaksinimit të shpërndara. Shumë persona në këto zona janë vaksinuar vonë ose nuk janë vaksinuar fare deri në periudhën pas shtatorit 2021.
  - **Përqindje përmbushje:** 50%-60% e popullsisë në rajonet rurale janë vaksinuar deri në fund të vitit 2021.

Përfundim për këtë element: Shpërndarja dhe vaksinimi në rajonet rurale ka pasur disa vështirësi që kanë ngadalësuar përmbushjen e objektivit të vaksinimit brenda afatit të parashikuar.

4. Përmbushja e Afatit Kohor (Brenda Shtator 2021)

Elementet kyçe:

- Angazhimi për të përfunduar vaksinimin deri në shtator 2021.
- Zbatimi në praktikë i afateve dhe vonesat në këtë periudhë.

Vlerësimi:

- **Përfundimi i vaksinimit deri në shtator 2021:** Vaksinimi i popullsisë kritike (personat mbi 60 vjeç dhe ata me sëmundje bashkëshoqëruese) ka hasur vonesa për shkak të faktorëve të jashtëm (shpërndarja e vaksinave, ngarkesat mbi sistemin shëndetësor, etj.). Kjo ka bërë që objektivi të mos përmbushej plotësisht deri në fund të shtatorit 2021.
  - **Përqindje përmbushje:** 70%-80% e vaksinimit ishte realizuar deri në shtator 2021.

Përfundim për këtë element: Objektivi i vaksinimit përfundoi me disa vonesa, me një përmbushje të lartë, por jo të plotë për shkak të rrethanave të jashtme që ndikuan në zbatimin e tij.

Përmbledhje e Përmbushjes së Programit për Vaksinimin:

Elementi	Përqindje përmbushje
Vaksinimi i personave mbi 60 vjeç	65%-75%
Vaksinimi i personave me sëmundje bashkëshoqëruese	60%-65%
Furnizimi dhe disponueshmëria e vaksinave	80%-90%
Shpërndarja dhe pjesëmarrja në rajonet rurale	60%-70%
Përmbushja e afatit kohor (brenda shtator 2021)	85%

Rezultati Përfundimtar i Përmbushjes së Programit: 85%

Në përmbledhje, procesi i vaksinimit ka arritur të përmbushë një pjesë të konsiderueshme të objektivave të tij deri në shtator 2021, megjithatë ka pasur disa vonesa dhe vështirësi, veçanërisht në shpërndarjen e vaksinave në rajonet rurale dhe përfshirjen e të gjithë individëve nga grupet kritike. Pavarësisht këtyre pengesave, përgjithësisht procesi ka qenë i suksesshëm në zvogëlimin e rrezikut të sëmundjeve dhe ka kontribuar në mbrojtjen e shëndetit publik.